

ĐÁP ÁN BÀI 5 TRANG 92 SGK HÌNH HỌC LỚP 12

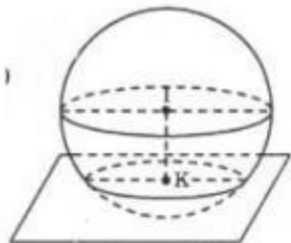
Đề bài

Cho mặt cầu (S) có phương trình: $(x-3)^2 + (y+2)^2 + (z-1)^2 = 100$ và mặt phẳng (α) có phương trình $2x - 2y - z + 9 = 0$. Mặt phẳng (α) cắt mặt cầu (S) theo một đường tròn (C) .

Hãy xác định tọa độ tâm và tính bán kính của đường tròn (C) .

Hướng dẫn giải

- +) Xác định tâm I và bán kính R của mặt cầu (S) .
- +) Viết phương trình đường thẳng d đi qua I và vuông góc với (α) .
- +) Gọi $K = (\alpha) \cap d$, tìm tọa độ điểm K, K chính là tâm đường tròn (C) .
- +) Tính khoảng cách $h = d(I; (\alpha))$, từ đó suy ra bán kính r của đường tròn (C): $r = \sqrt{R^2 - h^2}$.

Mặt cầu (S) có tâm $I(3, -2, 1)$ và bán kính $R = 10$.

Khoảng cách từ tâm I của mặt cầu (S) đến mặt phẳng (α) là:

$$h = d(I, \alpha) = \left| \frac{2 \cdot 3 - 2 \cdot (-2) - 1 + 9}{\sqrt{2^2 + (-2)^2 + (-1)^2}} \right| = \frac{18}{3} = 6$$

Gọi r là bán kính đường tròn (C) , áp dụng định lý Pitago ta có: $r = \sqrt{R^2 - h^2} = \sqrt{10^2 - 6^2} = 8$

Tâm K của đường tròn (C) là hình chiếu vuông góc của tâm I của mặt cầu trên mặt phẳng (α) .

Mặt phẳng (α) có vector pháp tuyến $\vec{n} = (2, -2, -1)$.

Đường thẳng d qua I và vuông góc với (α) nhận $\vec{n} = (2, -2, -1)$ làm vector chỉ phương và có

$$\text{phương trình } d: \begin{cases} x = 3 + 2t \\ y = -2 - 2t \\ z = 1 - t \end{cases}$$

$K \in d \Rightarrow K(3 + 2t; -2 - 2t; 1 - t)$; $K \in (\alpha)$ nên thay toạ độ điểm K vào phương trình mặt phẳng (α) ta có:

$$2 \cdot (3 + 2t) - 2 \cdot (-2 - 2t) - (1 - t) + 9 = 0 \Rightarrow t = -2$$

$$\Rightarrow K(-1; 2; 3)$$